

Hudba do (všech) škol

Petr Kadlec

Z celého setkání jsem nadšená. Už jen ten pocit, že člověk není osamělý bojovník, ale má spřízněné duše! Ze všech částí programu bylo možné si vybrat něco, co lze přímo aplikovat ve výuce...“ Tak zní jeden z dosavadních učitelských ohlasů na společný projekt České filharmonie a Nadace AGROFERT, který od června 2017 podporuje výuku hudební výchovy v Česku. *Hudba do škol* je otevřená učitelům mateřských, základních, základních uměleckých i středních škol.

Je třeba budít lásku k hudbě

Proč ale vlastně podporovat hudební výchovu, která je z hlediska využitelnosti pro život často považovaná za zbytečnost? Zvlášť ve srovnání s tzv. exaktními předměty nebo s cizími jazyky... Ale neroste naopak význam hudební výchovy přímo úměrně rizikům naší současnosti? Jsme dnes tak trochu posedlí vším digitálním a virtuálním. Jsme hektičtí a zahlcení. Toužíme po výkonu a rychlém úspěchu, a přitom mnozí selháváme v přirozeném vyjadřování citů a v navazování vztahů. V předlidském světě pak trpíme poněkud paradoxními pocity osamělosti.

Prostor hudby, do kterého nás hudební výchova může vést, je docela jiný. Je bytostně osobní a citový. Bez vztahů – ať už mezi tóny, anebo lidmi, kteří ji tvoří – si ji vůbec nejde představit. Nebývá to samotářská záležitost. Je to řeč srdce, kterou nakonec všichni toužíme zaslechnout a sdílet, ale taky způsob myšlení, který umožňuje rozumět ostatním a svobodně tvořit. Není to jistě jediný prostor, ale je podstatný a je škoda ho zanedbávat.

Myšlenka *Hudby do škol* je jednoduchá. Podporuje učitele, kteří se cítí poněkud izolovaně – protože jich na školách nebývá tolik – a často se jim nedostává náležitého respektu od oko-

Inspirace a tvořivost v projektu pro učitele hudební výchovy.

FOTO FILIP JANDOUREK

lí. Projekt napomáhá tomu, aby se společně setkávali, aby přinášeli nápady a inspirace ze svých hodin, aby překonávali kolegiální ostych sdílet je s ostatními. A aby hledali další, nové, lepší způsoby, jak svět hudby otvírat nové generaci. Jak že to řekl muzikolog Vladimír Helfert v roce 1929, když formuloval poslání hudební výchovy? Je třeba „budit lásku k hudbě v (mladých) duších...“

Tři nová regionální centra

Kromě pravidelných učitelských setkání v Rudolfinu, která se těší čím dál většimu zájmu, se na podzim narodí (zatím) tři regionální centra: ve Velvarech, Litoměřicích a Hořicích. Povedou je sami učitelé, kteří budou zvát další spřízněné duše na společné přemýšlení a tvoření. Projektem zatím prošlo 200 pedagogů, kteří učí zhruba 30 000 žáků v celé ČR.

Těm všem patří slova Jaromíra Synka z olomoucké Pedagogické fakulty: „Díky za to, že vás nezajímá jen přítomnost, ale díváte se dál než za horizont okamžitého efektu...“

Hudba do škol se snaží propojovat učitele různých škol, ale i další hudebně pedagogické experty, jakými jsou Rafaela Drgáčová (ústřední metodika hudební nauky v ČR), Lenka Pospíšilová (předsedkyně České Orfovy společnosti) a Jan Prchal (předseda Společnosti pro hudební výchovu ČR).

Za Českou filharmonii projekt vede lektorsko-organizační tým, který zve pravidelně a s velkou chutí na setkání členy filharmonie. Ladislav Kozderka, hráč na trubku, pedagogům v červnu 2017 řekl: „Jestli tady někdo rekonstruuje stát, jste to vy, kantoři, lidi, kteří pracují s dětmi a mimo rodiče na ně mají největší vliv. Držím vám palce, abyste měli sílu v tom dál pokračovat. Přes všechna úskalí, která to nese. Protože smysl toho všeho mnohonásobně převyšuje všechna úskalí, která jsou nám kladena do cesty.“

Z ohlasů učitelů, kteří se projektu Hudba do škol zúčastnili

- Pro mě bylo nejsilnější vstřícné prostředí plné milých a podporujících lidí, pocit, že jsem tu mezi „hudebkáři“ doma a že na svou práci nejsem sama. Byla jsem na setkání poprvé, a tak pro mne nové a inspirující bylo skoro všechno. Kromě toho mi přišlo skvělé, že ve dvoraně Rudolfinu zrovna probíhala výstava k Jiřímu Bělohávkovi. To dodalo setkání ještě další, hlubší rozměr.

- Učím teprve půl roku a teprve se ve své roli zabydluji. Setkání jsem zažila jen jedno, ale byla jsem i na jiných kurzech,

třeba na dílnách v Letňanech. Snažím se od začátku přistupovat k hudební výchově tvořivě a využívat hlavně tvořivost dětí. Důležitá je pro mě inspirace v tom, jak některé programy konkrétně realizovat, jak děti motivovat a co všechno se dá dělat. Myslím, že pomalu získávám jistotu a sebedůvěru v tom, co dělám. :)

- Už jsem realizovala některé rytmické hry z dílny Veroniky Lucassen a chystám se vyzkoušet i další. Až bude příležitost, rozhodně vyzkouším bubnování a ráda bych s dětmi vyrobila i nějaké originální hudební nástroje. Šestáky jsem přihlásila

na Čtyři kroky do nového světa a plánuji využít i další programy České filharmonie pro třídy. Sama uvažuji nad některými letními kurzy pro pedagogy. :)

- Inspiraci z celého kurzu vnímám pro sebe jako velmi důležitou. Už jen to, že se každý týden na hudebku děti i já těšíme, chuť se dozvědět něco dalšího, zkusit nové věci nebo si ověřovat, že ty, které dělám, dělají i druzí a fungují. Myslím, že nejvíce je toto působení vidět na našich dětech, které s chutí muzicírují, vymýšlejí vlastní doprovody, využívají školní nástroje. Pokročily ale také v hudebním

zápisu, čtení a hraní z not, což jsem dříve do svých hodin tolik nezařazovala. Nyní se bez toho už spíše neobejdeme. Vnímají také jinak „vážnou“ hudbu, těšíme se na EDU-programy do Rudolfinu, na koncerty v příštím školním roce. Díky!

- Moc si vážím vaší práce a elánu, s jakým setkání pořádáte. Neodjíždím pouze s nápady a inspirací, ale vždycky i se skvělou náladou a chutí u nás zase aspoň o kousek hudební výchovu posunout a vylepšit. Jste skvělá skupina nadšenců, která tu „pozitivní deviaci“ šíří dál.